

U s n e s e n í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Haplové a soudců JUDr. Jany Kubenové a JUDr. Evy Lukotkové v právní věci navrhovatele, zastoupeného zmocněncem Ing. Pavlem Karhanem, bytem Plačkov 769 01 Holešov, proti odpůrci, o návrhu na vyhlášení místního referenda,

t a k t o :

Návrh na vyhlášení místního referenda na území města s otázkou:

- I. *„Požadujete, aby město zakázalo provozování loterií a sázkových her uvedených v § 2 písm. e), g), i), j), l), m), n) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, tj. zejména výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů, lokálních i centrálních loterijních systémů a jiných obdobných přístrojů, na celém území města?“ s datem konání místního referenda současně s komunálními volbami dne 10. 10. 2014 v době od 14:00 do 22:00 hodin a 11. 10. 2014 v době od 8:00 do 14:00 hodin se zamítá.*
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem doručeným na podatelnu Krajského soudu v Brně, pobočku ve Zlíně dne 15. 8. 2014 domáhal vyhlášení místního referenda ve městě k otázce: *„Požadujete, aby město zakázalo provozování loterií a sázkových her uvedených § 2 písm. e), g), i), j), l), m), n) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, tj. zejména výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů, lokálních i centrálních loterijních systémů a jiných obdobných přístrojů, na celém území města?“ s datem konání místního referenda současně s komunálními volbami dne 10. 10. 2014 v době od 14:00 do 22:00 hodin a 11. 10. 2014 v době od 8:00 do 14:00 hodin.* Navrhovatel odůvodnil návrh tak, že dne 30. 6. 2014 podal u města návrh na vyhlášení místního referenda na území města k uvedené otázce, k návrhu připojil archy s podpisy více jak 2200 občanů města Přípravný výbor navrhl termín konání referenda na dny 10. a 11. 10. 2014, tedy na dny shodné s termínem komunálních voleb tak, aby byla zajištěna maximální účast občanů na hlasování v místním referendu. Využil v tomto případě práva navrhnout termín pro hlasování v místním referendu dle § 15 zákona o místním referendu.

..... dne 14. 7. 2014 telefonicky kontaktovalo zmocněnce přípravného výboru k převzetí výzvy k odstranění vad návrhu přípravného výboru, ve které je uvedeno, že návrh podpořilo pouze 1856 občanů namísto požadovaných 1949. Dne 21. 7. 2014 zmocněnec přípravného výboru odstranil vytýkané vady v podpisových arších a vydalo vyjádření, že obdrželo opravený návrh přípravného výboru splňující zákonné požadavky. Od tohoto dne byl tedy návrh městských úřadem považován za bezvadný.

Dne 11. 8. 2014 se konalo mimořádné zasedání Zastupitelstva města, na kterém byl starostou města předložen návrh starosty města na vyhlášení referenda na základě návrhu přípravného výboru. Zastupitelstvo města tento návrh v rozporu s ust. § 13 odst. 1 písm. b)

neschválilo a místní referendum na návrh přípravného výboru nevyhlásilo. Jako důvod v materiálu předloženého zastupitelům se uvádí, že zastupitelstvo by mělo vydat usnesení, že referendum na základě návrhu přípravného výboru nevyhlásí, neboť se jedná o obsahově stejnou otázku s odkazem na § 16 odst. 1 zákona o místním referendu.

Navrhovatel považuje postup zastupitelstva města, které dne 11. 8. 2014 nevyhlásilo referendum na návrh přípravného výboru za svévolný a především nezákonný. Pro vyhlášení místního referenda byly dne 11. 8. 2014 splněny veškeré podmínky. Návrh byl bezvadný a zastupitelstvo mohlo vyhlásit referendum na termín navržený přípravným výborem, neboť technicky ani zákonně nic nebránilo tomu, aby se referendum konalo souběžně s komunálními volbami. Pokud jde o odkaz na § 16 odst. 1 zákona o místním referendu, který zní: *„Návrhy přípravného výboru se posuzují jednotlivě v pořadí, v jakém byly podány obecnímu úřadu nebo magistrátu statutárního města. Zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města rozhodne, že místní referendum o později podaném návrhu přípravného výboru nevyhlásí, jestliže jde o obsahově stejnou otázku nebo se později podaný návrh přípravného výboru obsahově vzájemně vylučuje s dříve podaným návrhem přípravného výboru“* je dle žalobce patrné, že jde o situaci, kdy zastupitelstvo posuzuje 2 nebo více podaných návrhů na vyhlášení místního referenda o stejné otázce přípravným výborem. Citované ustanovení zákona o místním referendu se nevztahuje na postup, který zvolilo zastupitelstvo města, ve snaze zabránit vyhlášení referenda na návrh přípravného výboru. Zákon o místním referendu taxativně stanoví důvody, pro které může zastupitelstvo místní referendum na návrh přípravného výboru nevyhlásit. Tyto důvody jsou stanoveny v § 13 odst. 1 písm. b): *„1. Zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne ... b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat“*.

Jak je patrné z návrhu přípravného návrhu a především faktu, že návrh byl městským úřadem města označen jako bezvadný a znění předložené otázky nebylo nikým zpochybňováno, neexistoval zákonný důvod, díky kterému by neměli zastupitelé referendum vyhlásit.

Navrhovatel trvá na termínu konání místního referenda dle návrhu, a to na 10. a 11. 10. 2014, tedy na dny shodné s termínem komunálních voleb tak, aby byla zajištěna maximální účast občanů u hlasování v místním referendu.

K návrhu navrhovatel připojil tyto přílohy: Návrh přípravného výboru na konání místního referenda o zákazu hazardu na území města, doručený městu dne 30. 6. 2014, výzvu Městského úřadu ze dne 14. 7. 2014 k odstranění nedostatků návrhu přípravného výboru, vyjádření Městského úřadu ze dne 21. 7. 2014 k návrhu přípravného výboru pro konání místního referenda, v němž je uvedeno, že všechny nedostatky sdělené dopisem ze 14. 7. 2014 byly odstraněny a náležitosti podpisových archů jsou v souladu se zákonem o místním referendu. Zprávu pro jednání Zastupitelstva města dne 11. 8. 2014 předloženou starostou města včetně důvodové zprávy k návrhu přípravného výboru z 30. 6. 2014, v níž je uvedeno, že dne 24. 6. 2014 Zastupitelstvo města rozhodlo o vyhlášení místního referenda na den 06. 09. 2014 o totožné otázce s navrhovanou přípravným výborem a vzhledem k tomu, že kromě dne konání místního referenda je návrh přípravného výboru shodný, zastupitelstvo města by v souladu s ust. § 16 odst. 1 zákona o místním referendu mělo vydat usnesení, kterým rozhodne, že místní referendum nevyhlásí, neboť jde o obsahově stejnou otázku, o níž se bude místní referendum konat dne 6. 9. 2014.

Dne 5. 9. 2014 bylo soudu doručeno vyjádření města, ve kterém byl shrnut dosavadní vývoj ve věci místního referenda. Ve vyjádření je uvedeno, že na zasedání Zastupitelstva města dne 24. 6. 2014 člen zastupitelstva sdělil, že přípravný výbor, jehož je předsedou, shromažďuje podpisy potřebné k vyhlášení místního referenda, a to o této otázce: „*Požadujete, aby město zakázalo provozování loterií a sázkových her uvedených v § 2 písm. e), g), i), j), l), m), n) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, tj. zejména výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů, lokálních i centrálních loterijních systémů a jiných obdobných přístrojů, na celém svém území, včetně místních částí?*“ dále oznámil, že návrh sice dosud není kompletní, avšak dle jeho názoru je již potřebný počet podpisů získán. Současně navrhl, aby místní referendum o této otázce vyhlásilo zastupitelstvo přímo, čímž by nemusel být návrh složitě kontrolován ze strany městského úřadu.

Zastupitelstvo jeho návrhu vyhovělo a o vyhlášení místního referenda hlasovalo přímo. Místní referendum bylo vyhlášeno na den 6. 9. 2014 (viz. usnesení zastupitelstva města č. 67/2014).

I přesto, že již bylo místní referendum vyhlášeno, dne 30. 6. 2014 podal přípravný výbor návrh na konání místního referenda o totožné otázce, o níž již místní referendum bylo vyhlášeno. Přípravný výbor však požadoval jeho konání současně s volbami do zastupitelstev obcí, tedy ve dnech 10. – 11. 10. 2014.

Zastupitelstvo města na svém mimořádném zasedání dne 11. 8. 2014 rozhodlo o nevyhlášení místního referenda (usnesení č. 93/2014), a to z těchto důvodů:

1. Jde o obsahově stejnou otázku, o níž je již místní referendum vyhlášeno (§ 16 odst. 1 zákona o místním referendu).
2. Pokud bude místní referendum dne 6. 9. 2014 platné, nelze místní referendum konat v téže věci, jestliže od platného rozhodnutí v místním referendu do podání návrhu na konání místního referenda neuplynulo 24 měsíců (§ 7 písm. h) zákona o místním referendu).
3. O takto navržené otázce nelze místní referendum konat – Městský úřad požádal Ministerstvo vnitra ČR, aby se vyjádřilo k otázce, o níž má být v referendu rozhodováno, a to s ohledem na ust. § 7 písm. g) zákona o místním referendu, který nepřipouští konání místního referenda o schválení, změně nebo zrušení obecně závazné vyhlášky.

Návrh přípravného výboru se lišil od již přijatého usnesení pouze v požadavku na konání referenda současně s volbami do zastupitelstev obcí. Dle zákona o místním referendu však termín konání stanovuje zastupitelstvo, nikoli přípravný výbor (§ 13 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu - „Zastupitelstvo... stanoví den jeho konání“). Přípravný výbor může dobu konání pouze navrhnout, avšak jen v případě, že se jedná o termín pozdější než 90 dnů od vyhlášení místního referenda. Dobu dřívejší není přípravný výbor oprávněn navrhnout. Návrh byl podán dne 30. 6. 2014, přičemž bylo zřejmé, že i v případě, že bude o vyhlášení či nevyhlášení rozhodováno na mimořádném zastupitelstvu, nelze termín navržený přípravným výborem dodržet s ohledem na kontrolu návrhu ze strany městského úřadu a nutnosti dodržení 15-ti denní lhůty pro zaslání podkladů pro rozhodování členům zastupitelstva města.

K vyjádření odpůrce připojil tyto přílohy: Výpis usnesení č. 67/2014 z jednání Zastupitelstva města konaného 24. června 2014, z něhož vyplývá, že Zastupitelstvo

města rozhodlo o vyhlášení místního referenda ve smyslu zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, na území města, ve kterém bude občanům města předložena tato otázka: „*Požadujete, aby město zakázalo provozování loterií a sázkových her uvedených v § 2 písm. e), g), i), j), l), m), n) a § 50 odst. 3 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, tj. zejména výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů, lokálních i centrálních loterijních systémů a jiných obdobných přístrojů, na celém území, včetně místních částí?*“ a den konání místního referenda je stanovilo na 6. 9. 2014 v době od 8:00 do 22:00 hod. Dále byl připojen Návrh přípravného výboru na konání místního referenda o zákazu hazardu na území města z 30. 6. 2014, Výpis usnesení č. 93/2014 z jednání Zastupitelstva města konaného 11. 8. 2014, z něhož vyplývá, že Zastupitelstva města toho dne rozhodlo v souladu s ust. § 16 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, o nevyhlášení místního referenda dle předloženého návrhu přípravného výboru ze dne 30. 6. 2014 a sdělení Ministerstva vnitra ČR z 11. 8. 2014.

Krajský soud v Brně zjistil, že návrh na vyhlášení místního referenda byl podán 15. 8. 2014 v zákonné 20-ti denní lhůtě ve smyslu ust. § 57 odst. 2 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu ve znění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“) a byl tedy podán včas.

Soud uvádí, že z podkladů, které byly předloženy navrhovatelem i odpůrcem vyplývá, že Zastupitelstvo města na svém jednání dne 24. 6. 2014 rozhodlo o vyhlášení místního referenda s tím, že občanům bude položena otázka, která je naprosto totožná s otázkou uvedenou v Návrhu přípravného výboru na konání místního referenda o zákazu hazardu na území města ze dne 30. 6. 2014 a liší se pouze v datu konání, které Zastupitelstvo města stanovilo na den 6. 9. 2014.

Podle § 16 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů návrhy přípravného výboru se posuzují jednotlivě v pořadí, v jakém byly podány obecnímu úřadu nebo magistrátu statutárního města. Zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města rozhodne, že místní referendum o později konaném návrhu přípravného výboru nevyhlásí, jestliže jde o obsahově stejnou otázku, nebo se později podaný návrh přípravného výboru obsahově vzájemně vylučuje s dříve podaným návrhem přípravného výboru.

Soud přezkoumal splnění zákonných podmínek a všechny předložené materiály a dospěl k závěru, že návrh není důvodný vzhledem k ust. § 16 odst. 1 zákona o místním referendu a neztotožňuje se s právním názorem vyloveným navrhovatelem v návrhu, když zaujímá tento právní názor:

Zákon o místním referendu výslovně neřeší kolizi návrhu přípravného výboru s iniciativou zastupitelstva vyhlásit místní referendum **o shodné věci**. Soud má ale za to, že je třeba postupovat analogicky se shora uvedeným ustanovením tak, že v případě podání návrhu přípravného výboru v době, kdy je již vyhlášeno referendum zastupitelstvem, nebude moci být vyhlášeno referendum o návrhu přípravného výboru. A to platí i naopak.

Soud dospěl k závěru, že dne 24. 6. 2014 Zastupitelstvem města vyhlášené místní referendum **o stejné položené otázce** s datem konání 6. 9. 2014 brání vyhlášení místního referenda na Návrh přípravného výboru ze dne 30. 6. 2014, byť s navrhovaným jiným datem konání místního referenda. Na základě shora uvedeného právního názoru soud návrhu nevyhověl a tímto rozhodnutím ho zamítá.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 93 odst. 4 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), podle kterého ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesení bude doručeno účastníkům řízení, tedy zástupci navrhovatele a městu Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu. Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. září 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová